

עלון הכפר

באהבה מילדי רמות השבים וכפר מלל העוברים לצופית - יוני 2015

צילמה: סיגל רובינק

חופש נעים וזמור !!

גיליון 29

יוני 2015

alon.ramot.hashavim@gmail.com

משולחן היו"ר

life is a gift

השבוע אני מוצא את עצמי מחייך הרבה יותר מהרגיל, והחיוך אפילו אופטימי, מה שבימים האלה קצת מוזר. בשבועיים האחרונים התרחשו בכפר שני אירועים שונים שהניבו תגובות דומות, וגורמים לי לשמחה רבה.

הראשון הוא הארוחה השנייה **בחוג הסועדים** במתכונתו המחודשת. את הרעיון אני מכיר היטב עוד מן השנים באוניברסיטה בבוסטון, אבל נדמה לי שבכפר עלינו על המתכונת האופטימלית. אני עדיין מחייך ולא רק בגלל התפריט המצוין, האווירה בערב אצל משפחת רייזמן, הצחוקים וההזדמנות להכיר תושבים חדשים בכפר. פשוט, אחרי הארוחה ניגשו אלי (עד לרגע זה) תושבים רבים ומציינים כמה נהנו. נכון האוכל היה טעים ומעניין, השולחן היה ערוך למופת, היין היה לעילא ולעילא, אבל מעניין שכולם עד האחרון לא התעכבו על הקולינריה המצוינת אלא אך ורק על הפן החברתי הנפלא. כולם ציינו כמה נהדר להיפגש, לפגוש תושבים חדשים או תושבים שהכירו רק כשכנים – וליהנות כל כך מחברתם.

אתי דמבו (תודה רבה, אתי!!) סיפרה שעל שולחן אחד, במקרה, ישבו שלוש משפחות מרחוב הצבר, ולפחות שתיים לא הכירו זו את זו קודם. כולם האריכו שבת, הרבה אחרי שהכלים היו כבר בכיור. בעיניי זו היא הוכחה שתושבי רמות השבים פשוט נהנים להיפגש. מי שלא השתתף עד עתה, זה לא מאוחר והאמינו לי שלא חייבים לדעת לבשל.

נוכחתי בכך גם **בקונצרט** המונחה של זמר עברי על גלגוליו המרתקים שהתקיים בבית העם. הקהל התענג על כל רגע, וגם אני. אני תקווה שנראה אירועים דומים בעתיד. אבל בהפסקה קלטתי מחזה נוסף: את ההפסקה אי אפשר היה להפסיק מכיוון שכולם נהנו לעמוד ברחבה לפני בית העם ופשוט שוב להיפגש. עמדתי והסתכלתי בקהל השקוע בציפחות, חיבוקים, צחוקים ודיאלוגים. היה עלינו כמעט לגעור בכולם לחזור לאולם.

מאז, אין מה לעשות, אני אופטימי. גם אם לכל תושב דעה (או אפילו שתיים ושלוש) וסדר-יום משלו, וסדר עדיפויות עצמאי וגם אם נפערים חילוקי דעות, אני מאמין שבקהילה כזאת, שאנשים פשוט אוהבים להיות ביחד, באין אונס, הכל עוד ייתכן, הכל עוד אפשרי.

יש לנו כפר יפה לא רק בגלל העצים אלא בעיקר בגלל התושבים. ביחד נצליח.

שמירה וביטחון

שוטר קהילתי למרחב רמות השבים הצטרף יונתן כס, שוטר קהילתי שבאחריותו רמות השבים ויישובי המרחב. משרדו ממוקם מאחורי מזכירות היישוב, ליד חדר השומרים של חברת "שקד אבטחה". יונתן יקבל קהל לפי תאום מראש בטלפון: 052-8977022. במסגרת תפקידו ניתן יהיה לקבל שירותים הדומים לאלו הניתנים בתחנת המשטרה בכפר-סבא. אנו מאחלים לו בהצלחה בתפקידו ומקווים שנכחותו תעזור בשמירה על הסדר הציבורי.

חופשת הקיץ לקראת חופשות הקיץ אנו מבקשים מהמנויים בחברת השמירה לעדכן את משרדי החברה והסיירים על יציאה לחופשה ועדכון אנשי קשר חליפיים, כדי להבטיח מענה מהיר ויעיל בשעת הצורך.

פריצות במהלך החודש האחרון היו בכפר מספר פריצות. הפריצות (למעט אחת) התבצעו במקומות בהם לא הופעלה מערכת האזעקה. במקומות בהם האזעקה פעלה והייתה מחוברת למוקד השמירה – הסיירים הגיעו למקום ומנעו את הפריצה. אנו מבקשים את ערנותכם, לנעול את בתיכם ולהפעיל את מערכות האזעקה במשך היום. כמו כן אנו מבקשים לדווח על כל נוכחות חשודה בכפר.

תודה על שיתוף הפעולה,
אמיר עשבי, מנכ"ט.

תאורת רחובות

על מנת לקצר את משך הטיפול בעמודי תאורת רחוב תקולים, אנו מבקשים מהתושבים לדווח למזכירות או למוקד המועצה (106) על מיקום מדויק של עמוד התאורה והמספר הרשום על העמוד. במידה וקיים רצף של עמודי תאורה תקולים, אנא ציינו זאת.

תודה על שיתוף הפעולה,
לעדת תשתיות

עדכון חוגים

חג ... חג !! חג ... חג !! חג

חוג "בטן גב"

בהדרכת אסתי מייזר

נפגשים בימי שני, בבית העם בשעה 19:30

חוג משלים לפעילות גופנית שרובנו כבר עושים: הליכה, ריצה, אופניים, כדורסל, ועוד ומגלים שלמרות פעילות אירובית, עדיין כואב הגב ועוברים פציעות ספורט רבות. כספורטאית בענף הטריאתלון ואלופת ישראל מזה 30 שנה בקבוצות הגיל בנתה אסתי מניסיונה מודל שבוחר את התרגילים הנכונים ביותר ובזמן קצר מייצר איזון בין אירובי לכוח וגמישות.

שיעור "בטן גב" מתאים לגילאי 40-65, גברים ונשים ביחד

וכבר מגיעים זוגות רבים !

להרשמה יש לפנות לאסתי מייזר: 052-5848391

ברכות

- לשירי ואודי שטורק, ברכות להולדת הבת רני, אחות למאי ותומי, נכדה לתמי וחגי דותן ונינה ליעל ירקוני.
- לאלונה אגושביץ, ברכות לנישואי הבן רועי עם בח"ל קסניה.
- לתמי וגונן ישר, ברכות להולדת הנכד, בן לנועה ואח לעמית.

השתתפות בצער

הוועד משתתף בצערה של משפחת קידר במות לאה קידר ז"ל.
 הוועד משתתף בצערו של גבי מורג ומשפחתו במות אמו יוטה מיטלר ז"ל.
 הוועד משתתף בצערה של יעל רוזנוב ומשפחתה במות אחותה חנה שיראי ז"ל.

מועדון ההרצאות של יום רביעי

הרצאה אחרונה לעונה

מועדון הוותיקים יוצא לפגרת קיץ – נתראה בעונת ההרצאות הבאה !

תאריך	שם הרצאה	נשא ההרצאה
01.7.15	עמיקם שוב	ניו זילנד – רשמי ביקור

התכנסות בחדר ותיקים בשעה 17:30, ההרצאה בשעה 18:00

טלם מוצמנים !!

סיום שנה של פעילות מבורכת במועדון ההרצאות של יום רביעי

מרים ארס

סיימנו עוד שנה מבורכת במועדון ההרצאות של יום רביעי, המתקיים מדי שבועיים במועדון הוותיקים. במפגשים שמענו הרצאות בנושאים שונים: מאקטואליה, אומנות, אירועים היסטוריים ועד לצפייה מרתקת בציפורים בעקבות מסעו של צפר נלהב. נהנינו ממרצים מקצועיים, ביניהם אף מאנשי המקום (חדוה פרידמן והשופט רון סוקול).

כמנהגנו, ארחנו באחד המפגשים 3 מחברי הכפר אשר סיפרו לנו כל אחד על עיסוקו (דוד מוזס, יעל ליפמן ושרון ערמון-לוטס). היה מעניין !

האווירה היא ביתית, כמעט משפחתית, עם כוס קפה (או תה) וכיבוד קל. המפגשים מיועדים לוותיקים, הכוונה לגמלאים בכל הגילים ופתוחים לכל חברי הכפר, אין התחייבות להגיע בקביעות.

השנה חלה ירידה בולטת בגיל הממוצע של המשתתפים וזה בהחלט מאתגר לגבי בחירת הנושאים וההרצאות לשנה הבאה, אנו פתוחים להצעות.

זו הזדמנות לציין את ההתייחסות של הוועד הנענה בחיוב לרוב בקשותינו, פרט לנושא מצוקת החנייה אשר טרם נמצא לו פתרון.

לאחר החגים שוב נחדש את הפעילות במועדון. נשמח אם חברים נוספים יצטרפו אלינו, כלומר, יציצו ואולי יפגעו, גם כאלו החוששים להזדהות כוותיקים: ותיקים הם מבוגרים ולא דווקא זקנים.

בתודה לכל אלו שתמיד מוכנים לפרגן ולעזור ואיחולי חופשה נעימה.

לוח מודעות

קונצרט סיום

תושבי רמות השבים מוזמנים
לקונצרט סיום העונה
של **מקלות פעמי השחר**
והאנסמבל הקלאסי הוד השחר.
בניצוחה של יעל קידר
אשר יתקיים ביום ראשון,
05.06.2015 בשעה 20:30
בבית העם

עדכון מדרום השחר:

השנה יתקיימו אירועי יולי כ"ח האירועים
לשכבות ז' - ט' היציאות הבאות:

מימדיון ב-8/7 - איסוף מהישובים בערך ב-
9:00, יציאה מהמימדיון ב-16:30.

סופרלנד ב-15/7 - איסוף מהישובים בערך ב-
13:30, יציאה מהסופרלנד ב-21:00.

לשכבות י"ב' היציאות הבאות:
סופרלנד ב-8/7 - איסוף מהישובים בערך ב-
13:30, יציאה מהסופרלנד ב-21:00.

מימדיון ב-15/7 - איסוף מהישובים בערך
ב-9:30, יציאה מהמימדיון ב-16:30.

עלות כרטיס 85 ש"ח כולל כניסה לאתר ונסיעה
הלך חזור - תשלום במיניפיי
הישובי/המועצתי.

מיניפיי סגירת הרשמה -
לאירועי ה-8/7 סגירת הרשמה ב-5/7.
לאירועי ה-15/7 סגירת הרשמה ב-12/7.

איסוף משקפיים ישנים

אופי, שמש ומספרות
אשר ימסרו כתרומה לעמותה
המגאיה אורג ונוגה
למעט יכולה.

ניתן להעביר את המשקפיים
לאריאלה במזכירות
או ליצור קשר עם יפתח לורך

052-2502636

לאיסוף מהתורמים

020-קוק

מחזור משקפיים לנזקקים

יום ספורט ומרוץ רמות השבים ה-1, שלב הסיכומים...

צאת דירקן - זריח

הרבה אנרגיות טובות רחשו להן ביום שישי האחרון של חודש מאי.
 גם מזג האוויר היה טוב אלינו באופן יוצא דופן...
 בתובנות של היום שאחרי אני יודעת לספר שעוצמה נשית היא לא סתם הגדרה, היא כוח מניע.
 עבורי ועבור שותפתי למסע הארוך – תמר שריאל ואליסיה כסלו- השמיים היו הגבול...

התכנון הקפדני- בניית המסלול המורכבת, חסימת הצירים ואיושם, הפרסום, ההתנהלות מול הספקים- עולם שלם של מיקרו ומקרו- התנהלו תמיד באופן נעים וענייני בעיקר בזכותן.
 למזלנו, זכינו בששי, ראש מדור ספורט במועצה, האיש שעמד תמיד במילתו, זמין וקשוב לרצונותינו ולשמחתי הכרתי גם את רן אלתרמן, איש של ספורט ומילה טובה.
 רן, אתלט בעל הישגים מרשימים בארץ ובעולם, העביר אמוני הכנה מאתגרים לילדי הישוב, יעץ לי לגבי המסלול ואף העניק לנו שירותי פייסינג (הכתבת קצב) עם שניים מנערי הפלא שלו.

מה עוד למדתי?

למדתי שבתחום הפקת המרוצים מסתובבים כמה אנשים נחמדים באמת, שהעניקו לי עצות של זהב ואפשרו לי להשתמש בשמם, מה שהקל מאוד את ההתנהלות הפיננסית מול הספקים...
 גם הקולגות ממרוצים אחרים, אנשים שכלל לא הכירו אותי, שפעו עלי מהידע העצום שלהם...

תודה מכל הלב לגברים החסונים של רמות השבים, ביניהם אנשי עסקים מיושבים, 2 קברניטים באל-על, עורכי דין, יזמים... שחרפו את נפשם בצירים החסומים באסרטיביות חנינית...
 תודה לשירה ורשבסקי פלד על עיצוב לוגו המרוץ, לבני המשפחה של תמר, של אליסיה ושלי, שסונגירו קשות, לרוכבים הממונעים (החלוץ והמאספים), לאמיר, מזכיר הישוב...

ותודה מקרב לב לכם- ילדים מקסימים, בני נוער ובוגרים- נשים וגברים רבים כל כך- על ההשתתפות, הפרגון והמילים מחממות הלב לאחר האירוע.

מקווה שהנחנו את אבן היסוד למסורת ארוכת שנים...

המרוץ הראשון של רמות השבים

מארי דרז'לי - לכדת ח'

שמחתי להשתתף במרוץ הראשון של רמות השבים. יחד איתי רצו גם אחותי נועה, ואבא שלי, גילי. הראל אחי הקטן ואחותי דניאלה גם הם לא נשארו מאחור, והצטרפו למרוץ של הקטנטנים שלהם כולם מריעים.

המרוץ הזה הוא לא כמו כל המרוצים שאני רגיל להשתתף בהם. כיוון שזה המרוץ שלנו, של המשפחות שלנו, של החברים שלנו, של התושבים ברמות השבים. מרוץ שבו הגביעים (כמעט) לא חשובים. חשובה האווירה, הספורטיביות, ההשתתפות והחיוך. האווירה הייתה נעימה והארגון היה מוצלח. בקיצור – מחכה לראות את כולם על קו הסיום גם בשנה הבאה 😊.

נדידת הגוזלים הגדולה

מארי דירס דלס ודלת חינוך ונוער והצוות "לניהול המעבר לצופית" (אלונה שניר, אפרת היים, טימור סטרשנוב, ליאת בכור, נועה שחר)

במסגרת "שינוי המיפוי" של בתי הספר היסודיים במועצה האזורית דרום השרון, החל מה 1/9/15 יעברו כל תלמידי כיתות א'-ה' מרמות השבים וכפר מל"ל ללמוד בבית הספר "צופית", שיעבור במועד זה למעונו החדש במתחם בית ברל.

המעבר אינו קל וכרוך בפרידה מבית הספר אהרונוביץ', שם למדו ילדינו במשך שנים רבות. המעבר כרוך בפרידה מהחברים ממושבים אחרים, מצוות בית הספר ומציונה המזכירה המיתולוגית האהובה שליוותה במשך שנים את הילדים של כולנו.

למרות קשיי הפרידה, המעבר לצופית מלווה במשבר רוח רענן ובתחושה אופטימית. המעבר יאפשר לנו להשיג "רצף לימודי" כך שהילדים שלנו ילמדו במשך 12 שנה עם אותה קבוצת ילדים ואף באותו מיקום גיאוגרפי. כל בית הספר צופית יעבור כמקשה אחת מידי שנה לחטיבה העליונה בבית הספר עמיאסף. זאת בניגוד לפיצול שחוונו מידי שנה במעבר מאהרונוביץ' לחטיבה העליונה כשחלק מהילדים עברו ל"בית חינוך ירקון" וחלק ל"בית חינוך עמיאסף".

ילדי רמות השבים וכפר מל"ל ילמדו בבי"ס צופית עם ילדי שדה ורבורג, צופית וגן חיים. בשדה ורבורג פועל סניף של תנועת הנוער של האיחוד החקלאי, חיבור נוסף המהווה יתרון למעבר שלנו לצופית ולחיזוק הקשר של ילדינו עם תנועת הנוער.

זו ההזדמנות לומר תודה לכל ההורים שהיו במשך שנים פעילים ב"מנהיגות ההורים באהרונוביץ'" ולקרוא לכל המעוניינים להצטרף ל"מנהיגות ההורים בצופית" על מנת לפעול לקידום ולפיתוח בית הספר.

לסיים, חשוב לציין כי למרות החששות והקשיים, המעבר מתנהל עד כה בדרכי נועם ובשיתוף פעולה חיובי ובונה עם אגף החינוך של המועצה והעומדת בראשו הגב' ציפי אבנון. מקווים שימשיך כך.

סיהיה בהצלחה לכל הנאמלים שלנו.

דברי תודה לרינת חיים, מנהלת גן 'רמות', מכל הורי הילדים בגן

אסף רינת

רינת יקרה,

ושוב את ניצבת מול ילדים והורים משתאים
 שיודעים לומר בוודאות שקרה להם נס,
 כן! אי אפשר לכנות זאת פחות מנס (!),
 על כך שבשער גן רמות זכינו להיכנס.

ילדים רכים שהתמזל להם עד מאוד מזלם בתחילת דרכם
 וזכו השנה ליהנות מכך שאת היא זו שתטביעי בהם (ובנו) חותם.
 ואנו ההורים, יום אחרי יום, מגלים את גודל הזכייה,
 מבינים את אשר ארע:
 כשהילדה חוזרת הביתה ומספרת על 'הכוח שבלב'
 והילד מ'אצבע שקטה ומקשיבה' מתלהב,
 וילדינו רותמים אותנו באדיקות למצוא רכיבים
 ל'שולחן המיצרפים'
 ודרכם אנחנו מגלים שכל גליל נייר הוא פוטנציאל
 להפוך למעבורת בחלל,
 וגם אנו נדבקים בהתלהבות הכללית
 כשעוד 'חווייה במטבח' מהגן מובילה לארוחת גורמה משפחתית.

ואת פנינו מקביל כל בוקר ה'מסלול'
 אימון שמנחיל פיתוח המוח ונחישות בתרגול:
 יום אחד לבני דיגיי מככבות כשהגן בזכות כושר האלתור שלך הופך לכיתה,
 יום אחר חוזרים על הספרה שמונה בהמון וריאציות, העיקר ההתמדה!

וכל חג תחת שרביטך הופך לחגיגה אמיתית,
 והחיבור שלך למורשת ולאהבת הארץ מצליח לחבר גם בינינו, משפחות עם גוונים שונים, לרקמה
 אחת אנושית.

ומעל הכל אהבת האדם השופעת ממך, כל ילד הוא יקר ומיוחד כל הזמן
 גם כשאנחנו יודעים ש'התכשיט' האישי שלנו מסוגל להפיק יופי של בלאגן...
 בנועם הליכות וחיוך מאיר פנים
 לא מוותרת לקטנים-גדולים הללו ומכינה אותם בצורה חווייתית ומרתקת לספסל הלימודים.

והכל הכל קורה עם הצוות המופלא והמגובש שלך שכולל נשים כל כך יקרות,
 שרית, רחל ויובל
 אתן אחת אחת קוסמות!
 ובמקום שופע קסם שכזה, גן רמות,
 נראה שבעצם לא פלא שקרו לנו השנה כאלה ניסים ונפלאות.
 אינסוף תודה מכולנו על ה-כ-ל ולהתראות.

הדברים הוקראו במסיבת הסיום שנערכה בבית העם ב- 16/6/2015.

בת מצווה קבוצתית לבנות הכפר

אילת פריד (מוכתר)

עם כניסת בנותינו לשנת הבת מצווה, ניסינו לחשוב כיצד להתמודד עם מסורת מסיבות בת המצווה הנוצצות והגדולות, ובעקר, החוזרות על עצמן. רצינו למצוא אלטרנטיבה. לחגוג לבנות, ויחד עם זאת, להעביר להן מסר קצת אחר: שלהיות בת מצווה זה לא רק להיות יפה ובמרכז הבמה, אלא גם חלק מקבוצה, חלק מתהליך ומדיון משותף. ובעקר, וכאן אני מציגה את עמדותי האישיות: חשוב היה לי להראות לבתי שיותר קשה ומעניין ללמוד כיצד להדגיש את הייחודיות שלה בתוך קבוצה, מאשר כאשר היא לבד על הבמה. עם הרעיונות האלו, באתי למרב כהן-ברזילי ויחד פנינו לאימהות השכבה מרמות השבים וכפר מל"ל ושיתפנו אותן. כאן התחילה דרך ארוכה ומשותפת של כולנו יחד עם הבנות. הרבה פגישות וויכוחים, הרבה צחוקים ומחשבות עמוקות. בסופו של יום הצלחנו לתכנן מסיבה שמקובלת על כולן, תכננו את כל הפרטים, והבנות אפילו השתתפו קצת במימון כשמכרו פרחים בחג השבועות והוסיפו את הרווחים לקופה.

ביום חמישי 28.5.15 חגגו 11 בנות בת מצווה משותפת בחורשה בכפר מל"ל. מעבר לזה שהמסיבה הייתה יפה ומושקעת, הייתה לנו גם תחושת ניצחון קטנה-גדולה. הבנות שלנו עשו את זה יחד, למדו משהו מהתהליך ואפילו התרגשו והודו לנו בסוף... (ראו מכתבן בהמשך). הן היו גם יפות ובמרכז, וגם חלק מקבוצה נפלאה שאליה יכולתי רק לייחל. מזל טוב לכל הבנות הנפלאות שלנו!

ברכה לאחת עשרה בנות המצווה מרמות השבים ומכפר מל"ל שחגגו יחדיו

מרד כהן-דרזיל

בנות יקרות,

קבוצה, היה לנו "הריון משותף", הריון של רעיון. רעיון בת המצווה המשותפת. כשעילית פרבר (מוכתר) הגיחה עם הרעיון, הרמנו גבה, וכשהסכמתן, המשכנו והרמנו גבה, וכשהחלטנו יחד על המסיבה הגבה חזרה למקומה, והנה אנחנו ממש עומדות לפתחה של ה"מסיבה".

התהליך לא היה פשוט. לרתום כזה מספר של בנות להסכמות – לא היה תהליך מובן כלל וכלל. להגיע להסכמות ולויתורים על מיליון ואחד אלף פריטים ונושאים, אף זו לא הייתה משימה קלה. עברנו דרך, חשבנו, התחשבנו. גיליתן סובלנות וסבלנות איפוק והבנה. אנחנו מקוות שבדרך גם הסקתן איזו מסקנה.

הבנותן שלא חייבת להיות רק כוכבת אחת בכל מסיבה והבנותן שאתן יחד כוכבות אחת אחת ואין כל סיבה שלא לאחד ולהאיר את השמים יחד. זכרו שאור של נר קטן בהכרח יהיה פחות מכוחה של להבה גדולה, ואכן כל אחת ואחת מכן מעצימה את הלהבה.

מאחלות לכן היום שתיהנו מהמסיבה ותמשיכו לפרגן אחת לשנייה ותמשיכו להכיר בערך החברות הכל כך חשובה, בערך של עשייה משותפת, ערך של אהבה.

אוהבות אתכן וגאות בדרך שהלכתן.

מרב ברזילי, עילית פרבר (מוכתר),

מאיה פריד, אילת בוגין, עפרה קין, זוהר מגילבסקי,

טל נוימן ויטליס, עמית מינסקי, ליסה הראל,

עלווה שי ומיכל שור

מכתב תודה לאמהות שלנו

נועה דרז'לי ואילי קין, דלס כל הדנות

לאימהות המקסימות שלנו,

אז בהזדמנות זו שבה אנחנו בנותיכן בנות ה-12 עומדות ומודות לכן, רצינו להגיד כמה מילים ותודות על הסיפוק וההבנה שהפגנתן בחצי השנה האחרונה וכל 12 השנים האחרונות. רק שתדעו שזהו לא דבר מובן מאליו ש-11 אימהות מתמודדות עם 11 ילדות שחוות את גיל ההתבגרות שמלווה בדעות שונות, בריבים, צעקות וגם קיבות רעבות...

אנחנו מודות לכן על האירוע הענק והמהנה שארגנתן לכבודנו.

אז תודה רבה על כל החוויה המדהימה והנהדרת שעברנו לצדכן בתור קבוצה מגובשת ולא בצורה יחידנית במועדון רגיל ופשוט, כל כמו שאר הבנות שחגגו במהלך השנה.

למרות שעשינו את המסיבה יחד, כל אחת מאתנו הרגישה את ההנאה וההתרגשות יחד עם חברותיה הטובות ואת השילוב הנהדר הזה שנעשה בעזרתכן.

תודה רבה על הכל!

אילי, אורי, אלה, הילה, טיה, לירי, מיקה, נועה, רוני, שירה, שמש.

פעילות שנת המצוות של שכבה ז'

מתקדיף

לפני מספר חודשים סיפרנו לכם כאן על הפרויקט המיוחד ליישוב שלנו, של שנת המצוות לילדי שכבת ז' של הכפר, בארגון ובהשתתפות ההורים שלהם ובחסות הוועד המקומי וועדת הנוער. היום אנחנו רוצים לשתף אתכם בחוויות שעברנו בזמן שחלף מאז פעילות חנוכה שלנו עם וותיקי הכפר, עליה סיפרנו בפעם הקודמת.

ביום שישי ה-20.3.15 התכנסנו בבית העם שלנו מיד עם תום התפילה בבית הכנסת, לקבלת שבת שכבתית בהרכב משפחתי, כולל אחים. לאירוע הוזמנו הוותיקים שאיתם הדלקנו נרות בחנוכה וכן נעמי ובנצי וקס, אשר כיבדו אותנו בנוכחותם. הסבנו סביב שולחנות עגולים, ערוכים לתפארת בצבעי שבת המלכה, לבן וזהב והדלקנו נרות לפני כניסת השבת. יגאל צבעוני, אבא של תמר מהשכבה, ערך את הקידוש ובציעת החלה. שרנו שירי שבת, למדנו על פרשת השבוע, בנצי ריתק אותנו וסיפר לנו על הלכות בני המצוות ומקורות המנהג והתכבדנו במיטב המטעמים שכל משפחה הכינה. היה ערב מגבש ומרומם נפש.

במוצאי שבת ה-25.4.15 מדריכי ופעילי ה"לול" קיימו עבור הילדים פעילות מרתקת בסגנון א"ש לילה, בסיומה הגיעו למתחם הנוער ושם חיכו להם בהפתעה כל ההורים לטקס "השפעה" שהכין מבעוד מועד צוות ה"לול", שהיה מרשים ומרגש. בסיומו התכבדו כולם במטעמים שהכינו ההורים.

בל"ג בעומר יצאנו לטיול, הורה וילד שכבתי. באופן מסורתי בשנים האחרונות הטיול היה למצדה מכיוון שהשנה הילדים היו במצדה במסגרת טיול פסח של ה"איחוד החקלאי" נאלצו ההורים לשנות כיוון.

ועדת הטיול הגתה, תכננה והוציאה לפועל טיול מקסים שכלל פעילויות גיבוש בשטח, אומגה, שיווי משקל, שיתוף פעולה ועוד, ביער בן שמן. טיול עששיות בעקבות לוחמים בגן לאומי הקסטל, לינת שטח ליד עגור שבאזור תל עזקה. ארוחת ערב מלכותית שהכין צוות של הורים, קומזיץ ולמחרת ארוחת בוקר מפנקת מתוצרת עצמית, תחרות ניווטים בשטח בארגון והשתתפות ההורים. התכנסות סיום וחזרה הביתה עמוסי חוויות מהנות.

ציור קיר - אחרי תלאות ודחיות רבות מטעמי מזג אוויר, התכנסנו סופסוף בשבת 20.6.15 לפעילות של עיצוב סביבתי ביישוב. השנה הוחלט לשנות ממנהג השנים הקודמות של הפיסול הסביבתי שמפאר כבר כל פינה ביישוב, ולחבור למדייטק ולמוזיאון הקומיקס בחולון, לקיום סדנה מודרכת של ציור קיר.

האתר שנבחר הוא הקיר של חזית "אל על" באישור יונה ברליצהיימר ובשיתוף פעולה עם ליאור המנכ"ל.

התייצבנו בשעה תשע בבוקר, הורים וילדים, לפעילות משותפת בהנחיית אומן הקומיקס המדהים, עמוס אלנבוגן. תחילה עסקנו בניקיון ושיוף הקיר כהכנה לציור ולצביעה. קיימנו דיון פורה לגבי התכנים שאנחנו רוצים להביא לידי ביטוי על הקיר. הוחלט להנציח בכבוד את העבר המפואר והמורשת של היישוב שלנו.

פנינו לעבודה המעשית, כאשר עמוס מצייר את קווי המתאר ואנחנו צובעים ומוסיפים פרטים. הציור התפתח תוך כדי עבודה כשכל פעם משהו נזכר בעוד משהו שהיה פעם וכדאי להוסיף. הייתה לנו חוויה מדהימה. חגיגה אמיתית של חדות יצירה משותפת וערכית. לקראת סיום העבודה ערכנו פיקניק משותף והתכבדנו במטעמים שכולם הביאו ברוחב לב.

עייפים אך מרוצים מאד הנצחנו את עצמנו ואת היצירה המרהיבה שלנו לתפארת היישוב. השתמשנו בצבעים עמידים במחשבה שהתרומה הסביבתית שלנו תחזיק מעמד שנים רבות לרווחת היישוב.

מקווים שהעטלפים יתחשבו בהשקעה שלנו ויעבירו את הפעילות המלוכלכת שלהם למקום אחר.

תודה רבה ל"אל על" על האמון שנתנו בנו ואפשרו לנו להטביע את חותמנו בהנצחת תולדות רמות-השבים.

לילדי שכבת ז' והוריהם

ברצוננו להביע את תודתנו, לילדים ולהורים,
 על הפרויקט המקסים,
 תודה על היכולת להעביר תמונות מעברו של הכפר.
 מאוד נהנינו לראות את התוצאות.
 הציורים הכניסו צבע, יצירה וחיבור למקורות בדרך עליזה ושמחה.

כל הכבוד על היוזמה האבורכת
 ההשקעה והאמץ
 הנהלת אגודת אל-על רמות השבים

התמונות דממוז ג, דאצידות לאור גמיר מנכ"ל אגודת אל

מיקרו יזמות עם קצפת וסוכריות או – אין תמכנו בהוצאת ספרים איכותית, למדנו על החלל ורכשנו חמישה ספרי ילדים לספריית המושב

עפריה קין

כשמדברים על יזמות חושבים בדרך כלל בגדול. הייטק כזה. אני פתחתי קו אלטרנטיבי, שביני לבין עצמי אני קוראת לו "מיקרו יזמות". כלומר – לדעת לזהות בחיי היומיום הזדמנות, או צורך, או מטרה, או ואקום, ולקפוץ פנימה מבלי לחשוב יותר מדי. בשבילי זה לתרגל את השריר הזה, להכניס קצת אקשן ולעשות משהו טוב.

ככה היה לפני כחודש וחצי, כשנתקלתי בגיוס המונים להוצאת ספר ילדים שנקרא "עוגות בחלל". איך אפשר לעמוד בפני שם כזה?! כשקראתי על הוצאת הספרים "עוף", של גילי בר הלל (מתרגמת הארי פוטר) התרגשתי – ההוצאה שמה לה למטרה לתרגם ספרי ילדים איכותיים שלא היו זוכים לצאת בעברית, תוך הקפדה על איכות התרגום, האיורים והעיצוב.

עוגות בחלל הוא ספר שמתאים לילדים שרק התחילו לקרוא. הפרקים קצרים, הטקסט מנוקד, והספר מלא איורים, כך שהוא מתאים גם לקריאה עצמאית וגם להקראה לפני השינה. מתאים לנו בול! מיד רכשתי לעצמנו עותק באתר התמיכה. כל כך רציתי שהספר יצא, כך שהמשכתי לעקוב אחרי קצב הגיוס.

כמה ימים אחר כך הצטרפה אפשרות תמיכה חדשה –

הרצאה על החלל, של יואב לנדסמן שעובד בעמותת spacell הבונה חללית ישראלית שמתעתדת לנחות על הירח!

יואב תרם את ההרצאה והעלות הייתה 500 ש"ח, שהצטרפו לגיוס ההמונים.

דגם החללית
הישראלית לירח

מיד פניתי לקבוצת ההורים של כיתות אלף במושב עם הצעה – אני ארכוש את ההרצאה במידה ויהיו עשרה מתעניינים (כל אחד ישלם 50 ש"ח). תוך דקות עמדנו על מעל לעשרה משתתפים! רכשתי את ההרצאה ותוך יומיים גיוס הכספים להוצאת הספר הושלם, גם בזכותנו!

ההרצאה עצמה התקיימה אצלי בבית בתחילת יוני. כל הילדים הגיעו ושמעו על מערכת השמש מזווית קצת אחרת. בעיקר למדנו על כל מיני ירחים שמקיפים את שבתאי, שכל אחד מהם שונה לגמרי מהאחר – עם תכונות מופלאות ומשונות, שחלקן אי אפשר להסביר עדיין. מסוקרנים? רוצים גם? העמותה עורכת הרצאות לילדי בית ספר ומתנסים חינוך, אפשר לפנות אליהם ולתאם.

קינחנו עם פיצה בגינה, ועוגה שאפיתי כמחווה לשם הספר. הסכום שנאסף כיסה את הוצאות ההרצאה ו...נותרו בקופה 250 ש"ח. פניתי לגילי בר הלל ורכשתי בהנחה חמישה ספרים של הוצאת עוף לספריית המושב, הספר "עוגות בחלל" ביניהם כמובן. להנאת כל ילדי המושב, בקרוב בספריה. תודה לכל הילדים וההורים שקפצו להרפתקה מתוקה בחלל ועזרו לזה לקרות כל כך בקלות וכל כך בכיף.

גיוס בהצלחה

עוגות בחלל
עוף הוצאה לאור

"עוגות בחלל" הוא ספר מצחיק, מותח ומקורי, לילדים מכיתה ב' ומעלה. הוצאת עוף מבקשת תמיכה כדי להדפיס מהדורה עברית, בתרגומה של גילי בר-הלל.

רמת גן, ישראל

סכום לגיוס: 20,000 ₪

ט' באב

רו"ן דירס

כל רודפיה השיגוה בין המצרים

שלושת השבועות שבין י"ז תמוז לתשעה באב קרויים במסורת 'בין המצרים' ע"פ הפסוק במגילת הפורענות איכה.
 במשך הדורות התקופה הזו אופיינה באירועים לא פשוטים שקרו לעם ישראל והתקבלו מנהגים שדווקא בתקופה זו יש למעט בשמחה. משנכנס אב ממעטין בשמחה.
 מעבר למיעוט השמחה הכללי, יום י"ז בתמוז ויום תשעה באב נקבעו כצום, כחלק מתאריכים משמעותיים סביב חורבן המקדש.

**קהילת רמות השבים תציין את האירועים המיוחדים הללו
 בתפילות בבית העם ובפאנל שנקיים יחד.**

מפגש של עין טובה:

**השנה ט' באב נופל ביום השבת ולפיכך יום הצום והתענית נדחים ליום ראשון, י' באב, 26.7.
 צום תשעה באב מתחיל במוצ"ש.**

**במוצ"ש, 25 ליולי, נתכנס בבית העם לציין 1948 שנים לחורבן בית המקדש השני
 והתחלת גלות ארוכה של כ - 2000 שנה.**

**לאחר קריאת הקינות המסורתית, כהמשך למסורת של שנים שעברו,
 נקיים פאנל בהשתתפות התושבים וחברי הקהילה.**

**הפאנל השנה יעסוק ביחס שבין החמדנות והקנאה ללימוד הזכות ולעין הטובה.
 אם בשנאת חינוך נחרבנו באהבת חינוך ניבנה**

תגובה לרשימת דן מישר על חזות הכפר

מיכל האלנדר

שלום רב,
 אני חושבת שלפני שמסתכלים איך רחוב הכרם נראה עם הגזם, יותר חשוב לציין לפני שיקרה איזה אסון,
 שלא ייסעו באין כניסה ברחוב שהוא חד סטרי!!! את זה אתם לא מציינים בעלון שלכם!!!

עדכוני ביטחון

רמי רמון

שלום רב,

מסתבר שגל הגניבות בכפר ממשיך! משום מה המידע אודות אירועים אלה לא זוכה לתפוצה הראויה כדי שהתושבים ינקטו משנה זהירות. היות ופנייתי לוועד בעניין לא נענתה, מצאתי לנכון לנצל במה זאת ולעדכן את תושבי הכפר. למרבית האירוניה, לאחרונה הועלו תעריפי חברת האבטחה (לטענתם בתיאום עם הוועד) וזאת גם כן ללא עדכון התושבים בצורה מסודרת. מהמדגם הלא מייצג של משפחתי וחברים, רבים המקרים בהם אנו מוצאים ששערי הכפר לא מאוישים ולא נעולים בשעות בהן הם אמורים להיות. נראה לי שכל הנושא מצריך טיפול יסודי ואם אני היחידי שמלין, אז אני מוותר על התייחסות הוועד. לפחות אתם תפקחו עיניים ותקפידו יותר!

אולי הגיע הזמן לשנות את המסורת?

מיכאל רוטליץ

בגיליון הקודם התפרסמה התרעה על המסיבה המתוכננת לבוגרי י"ב. במסגרת ההתרעה נתבקשו התושבים "לכבד את האירוע ולגלות אורך רוח וסבלנות" כאשר הכוונה היא למוזיקה הרועשת המושמעת בשעות מאוחרות. זו, לדעתי, הנקודה שבה צריך לשנות את המסורת. האם אין זה עדיף שבמקום שהתושבים יכבדו את האירוע – מתכנני האירוע יכבדו את התושבים ואת החוק ויערכו אותו בשעה מוקדמת יותר? זה לא רק העניין הפעוט של המסר המועבר לנוער בדבר החובה לקיים את החוק (זכרו שבשנים הבאות, ואולי אפילו השנה, עלולים בנכם או נכדתכם להשתתף במסיבה ולקבל את המסר שהחוק הוא בגדר המלצה בלבד). רעייתי היא רופאה ורצונה להגיע לעבודה במלוא חושיה נובע מן האחריות שהיא חשה כלפי מטופליה. זכרו שבשנים הבאות, ואולי אפילו השנה, עלולים בנכם או נכדכם להגיע לבית החולים ואני מניח שגם אתם מעדיפים שהרופא שיטפל בו יהיה במלוא חושי ויכולתו ולא מעורפל וטרוט עיניים. והעיקר – שנהיה בריאים. אני מקווה שהמלצותיי לא רק תזכינה לתשומת לב אלא גם תיושמו.

הבזקים מהעבר

ושאבתם מים בששון... בארות, בריכות ומתקני מים בכפרנו

לרגל הקיץ העומד לפתחנו, מוקדש ההבזק הפעם לנושא אספקת המים. כשאנחנו פותחים את הברז בבית, איננו מודעים לסיפור ההיסטורי של הגעת המים אלינו. מסתבר שהנושא מורכב למדי וכולל ארגון מים אזורי, ארגון מים מקומי, ארגון מים ארצי ויוזמות פרטיות. כל אלה ביישוב אחד לא גדול במיוחד.

הבכורה מגיעה דווקא ליוזמה פרטית הקודמת לתחילתה של רמות השבים. מדובר ביוזמה של משפחת גוטסמן, משפחת סוחרים שעלתה מאוקראינה והקימה ב-1930 משק חקלאי לתפארת, שעיקרו פרדסים. מתחם המגורים של המשפחה כלל גם מבני משק, בית באר ובאר, שנחפרה לצרכי השקאת הפרדסים. שרידי הבאר קיימים עד היום מעבר לכביש 4, בעבר נמשכה סמטת מג'ין (כשמו הספרותי של אב המשפחה הכולל את האותיות של שמו משה גוטסמן) עד למתחם המגורים.

בית הבאר, צולם ב-2005/7,
באדיבות דרור גינת

פרדס גוטסמן, מתחם המגורים בלב
הפרדסים, הבאר בתווך. צולם ב-1931,
באדיבות דרור גינת

כאשר התיישבו ראשוני המייסדים של רמות השבים, הם קיבלו את המים מחברת 'מבוע - אגודה הדדית בע"מ', שהוקמה בשנת 1932 (חלק מהמייסדים אף התקבלו כחברים באגודה. לפי פרוטוקול מ-5 בינואר 1934 התקבלו כחברים פרנץ שטיינהרדט; זיגפריד שטקלמכר; שמואל וחנה מיזל).

למעשה התקיים במהלך שנת 1934 משא ומתן ממושך מאוד בין הנהלת הכפר לבין 'מבוע', במטרה להגיע לשיתוף פעולה, אם כחברים או בהסדר אחר, שיספק את צרכי המים של רמות השבים ההולכת ומתרחבת. בפרוטוקול של 'מבוע' מדובר על, 'המתנחלים הגרמנים', 'ארגון הגרמנים', או סתם 'גרמנים'. רק מאוחר יותר מופיע השם 'רמות השבים'. ההסכם כמעט והושג אך בסופו של דבר: "אחרי בירור מקיף של החוזה עם הגרמנים הוחלט לבטל את החוזה".

כבר במהלך אותה שנה מבצעת רמות השבים קידוח באר באופן עצמאי, בשטח הנמצא היום בקצה גן השעשועים וכדי לאפשר את הזרמת המים לכל התושבים נבנית גם הבריכה על הגבעה הגבוהה ביותר (כיום, גן טריטש), שתכולתה 600 ממ"ק. במאי 1935 החלה חלוקת המים מבאר זו. כדי לממן את חפירת הבאר ובניית הבריכה וכן את פעילות אספקת המים לכל המתישבים, הוקמה

בסתיו 1936 'האגודה השיתופית להשקאה ברמות השבים בע"מ', שמייסדיה היו החברים לכנר, לווינסקי, הרמן מוזס, כהן, רוזנוב, איגל ושר. להנהלת האגודה נבחרו ארבעת הראשונים ברשימה וכן קרל איגל, שהתפטר עוד באותה אסיפה ובמקומו נבחר לודביג גינצבורג. באסיפה נקבע "שמניה אחת תהיה אחד וחצי לא"י ושחברי האגודה יהיו צריכים לקבל מלבד זה מניה אחת לכל אחד דונם מיגרש, שתי מניות לכל אחד דונם פרדס ושלוש מניות לכל אחד דונם ירקות או חציר ירק." האסיפה קראה ליחברי מושבת רמות השבים' להגיש בקשות קבלה לאגודה. ואכן כל תושבי הכפר היו חברים באגודה. ואולם, הוצאות אגודת המים המקומית היו גדולות מהסכום שנאסף מכספי המניות והאגודה נאלצה לקחת הלוואה מגורם חיצוני ולהשלים את החסר באמצעות רכישת מתקני ההשקאה הדרושים, בתמורה לנכסים של חברים אחדים, שעדיין היו בבעלותם בגרמניה. פעולה זו התאפשרה במסגרת הסכם 'ההעברה' בין הסוכנות היהודית לבין שלטונות גרמניה הנאצית, שהתקיים בין השנים 1933 ל-1939. החברים הללו הלכו את הנכסים לאגודה וההלוואה הוחזרה להם בשנים הבאות.

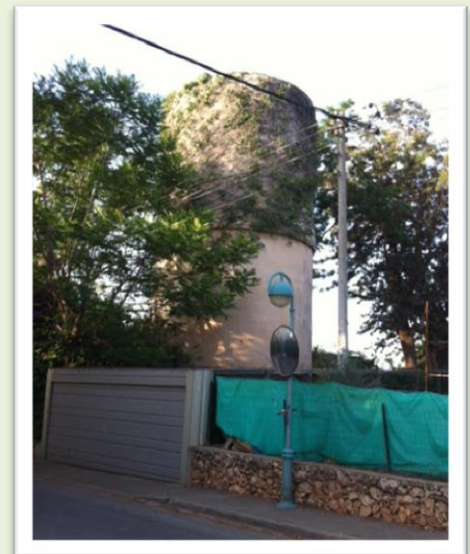
הבאר הראשונה כיום בפינת רח' הכרם - רח' בית העם.

בניית הבריכה הראשונה, אוסף תמונות הארכיון,
צולם ב-1934, באדיבות משפחת לווינסקי

בשנים 1936 - 1937, נוסף לכפר גוש חדש עם חלוקתו של פרדס בינדרמן למתיישבים חדשים. לצורך אספקת המים לגוש זה נבנה מגדל המים הניצב היום ברחוב הגבעה. בשנות המלחמה הראשונות פעלה הבאר בתפוקה מלאה. מחשש למחסור במים שעלול להיווצר במקרה של קלקול במתקנים ומחסור בחלקי חילוף, חתמה האגודה ב-1943 על חוזה

לחמש שנים עם חברת 'מקורות' (חברת המים הארצית של היישוב שהוקמה ב-1937). בעקבות החוזה חדלה האגודה מהפקת מים ועסקה בחלוקתם בלבד. בעקבות ירידת תפוקת הבאר, ותוספת שטח חקלאי גדול באדמות אבו-קישק, אחרי מלחמת העצמאות, חזר ועלה הצורך במיזוג עם חברת 'מבוע'. שוב התנהל משא ומתן ממושך בין נציגי רמות השבים לבין הנהלת 'מבוע', שבסופו הוחלט ב-15 בפברואר 1951 על המיזוג, היינו - חברי אגודת ההשקאה של רמות השבים הופכים לחברי 'מבוע'. מצב זה קיים עד היום וכולל את כל הכפר למעט 'שכונת גידול-עופות' המקבלת את מימיה מגבעת חן וחלק מהאזור הצפוני המקבל מים מכפר-סבא.

מגדל המים ברחוב הגבעה,
כיום בשטח משפחת כהאן.

בכ-800 הדונם של אזור אבו-קישק, שהקרן הקיימת מסרה לרמות השבים לאחר מלחמת העצמאות, הוקצה ל'קבוצת הירקנים' שטח לעיבוד. הקבוצה יזמה קידוח באר בשטחה שנחנכה במאי 1953. הבאר פעילה עד היום ומספקת מים להשקיית השטחים החקלאיים.

FROM : R NO. : 97297602673 Nov. 03 1999 08:38PM P2

17

אבו קישק

הסוכנות היהודית לארץ-ישראל
המחלקה להתיישבות חקלאית

המשרדים בה'אביב
רחוב אלנבי 111

תל-אביב ד' אייר תש"ג
19.4.1953

לכבוד
יושב ראש המועצה המקומית
רמות השבים

ד"ר סגהיים היקר,

רב תודות בעד הזמנתכם להגיגת יום העצמאות המשולבת עם
הכנסת הבאר החצושה באדמות אבו קישק. אני מבקש את סליחתכם שלא אירכל
להשתתף הפעם בהגיגתכם ותקבלו את ברכותי הלבביות בדרך זו.
הנני שותף לשמחתכם על המפעל הגדול שבצעתם ביום העצמאות מסמל גם את
הרוח בה הגשמתם את הדבר.

... בביקורי האחרון התרשמתי עמוק מן העיבוד היעיל שבני
מושבתכם ידעו לעשות מן האדמה שנמסרה להם והעובדה
שניגשתם מיד לקדוח באר כדי להפרות את הקרקע שקבלתם,
היא לכבוד רמות השבים ...

אני חקוה שלא יעבור זמן רב ונוכל לחוגג על האדמה את חנוכת
הבתים הראשונים.

באהולים חמים ובברכת
יום העצמאות
ד"ר ל. פינר.

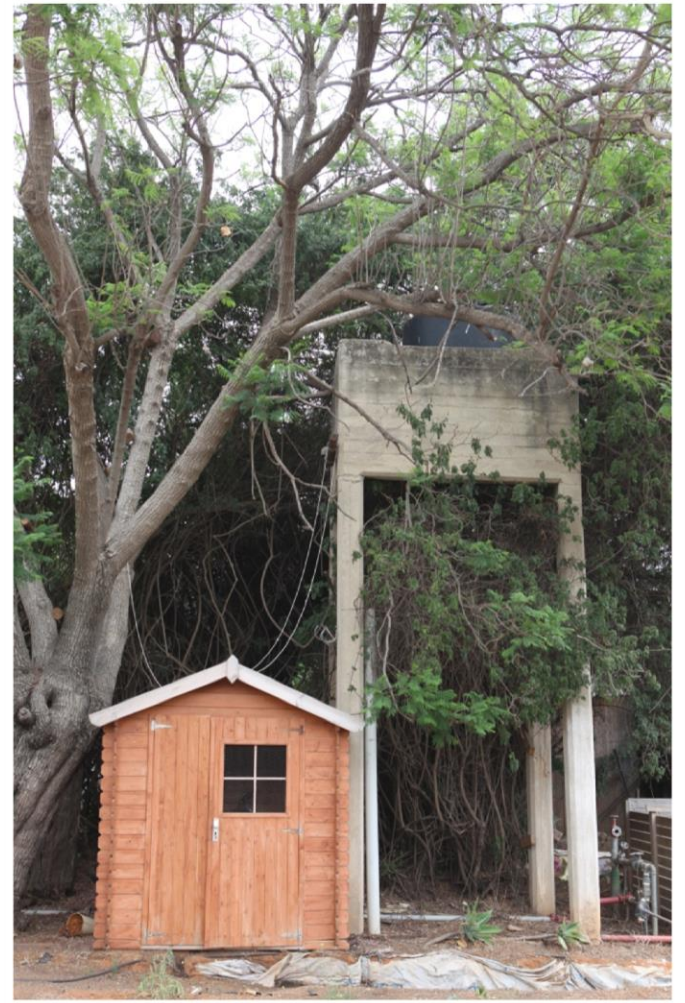
מכתב ראש מחלקת התיישבות "המעמד הבינוני", לדודיג פינר, לרמות השבים משנת 1953. "לחוגג את חנוכת הבתים הראשונים"

ב-1969 הוקמה רשמית אגודת 'מפעל המים רמות השבים' - אגודה שיתופית חקלאית ברמות השבים', הפעילה עד היום. היא הוקמה בידי למעלה מ-20 חברים שלהם אדמות בשטח אבו קישק. לאגודה היה חוזה מול 'אל-עלי' ובדצמבר 1995 נחתם חוזה בין 'מפעל המים' לבין 'מנהל מקרקעי ישראל'.

מתקני מים

מימין: מגדל פרטי לאגירת מים, במשק פרומין (סבה של אורנה בירנצוויג) ברחוב האלונים.
 הצלם: צחי ברוזה, יוני 2015

למטה: מתקן לשחרור לחץ בצינורות, ברחוב התמר מצויים שני מתקנים, כיום לא בשימוש.

הערה לסיום: מפאת קוצר היריעה לא נזכרו בארות ובריכות נוספות הקיימות ברחבי הכפר. בארכיון מצוי יותר תיעוד ונשמח לקבל מידע נוסף.

מקורות:

הפעם אנו חבים תודה לרבים שסייעו בתחקיר ובאיסוף החומר - לדרור גינת - על התמונות והמידע על פרדס גוטסמן; לאיתן זלמנסון מנכ"ל 'מבוע' ולמזכירות אפרת וענבל, על האדיבות והנדיבות בעיון וצילום הפרוטוקולים של 'מבוע'; לורדה ויוחנן שפיר על המידע וההסברים בנושא מתקני המים; לצחי ברוזה על הצילום של מגדל המים הפרטי במשק פרומין; הצילומים ללא ציון מקור צולמו בסלולרי של אסנת שירן לצורך כתבה זו.
 מקורות אחרים הם מסמכי הארכיון וצילומי הארכיון, **חוברת העשור** והספר של לירס, **רמות השבים 1933 - 1973**.

נופי רמות השבים

צד ג' ואר

בן העופלים מאלה אדק

למה מי מת? על החיים ועל המוות

מיכאל רוטבליט

**השאלה מדוע אנחנו מזדקנים ומתים הטרידה את האדם מאז ומעולם.
האם יש לשאלה זו מענה מתחום האבולוציה?**

מדענים רבים נותנים לשאלה זו תשובה חלקית מאוד שלדעתי מחמיצה את העיקר. "תשובתם" היא שהגוף "מתבלה" במשך הזמן ומבחינת האבולוציה "אין טעם להשקיע" בתיקון התקלות אחרי שהאורגניזם מפסיק להיות פורה (כי הוא מפסיק לתרום להתרבות הגנים שלו) ולכן מנגנוני תיקון התקלות מפסיקים לעבוד, מחד, ותקלות שהן מצטברות באופיין אינן מתוקנות גם בגיל צעיר אם קצב הצטברותן גורם להפרעה של ממש רק אחרי תקופת הפריור.

אלה כמובן שיקולים נכונים ובוודאי שיש להם השפעה אבל - לטענתי - הם מחמיצים את העיקר כי הם לוקחים את הגבלת גיל הפוריות כגזרת טבע שאינה מצריכה הסבר.

ברור למדי שגם מנגנוני הרבייה מפסיקים לפעול מסיבות דומות של הצטברות נזקים וכשל של מערכות התיקון אבל מדוע לא "נאבקה" האבולוציה בתופעות אלו (תוך הצדקה הדרגתית של תיקון נזקים יעיל יותר גם במערכות אחרות)?

כשרוצים לענות על שאלה זו תשובה המבוססת על האבולוציה, רצוי לשאול שתי שאלות: האחת היא האם יש סיבה שהאבולוציה "לדחף" לכיוון האלמוות? השנייה היא האם אוכלוסיות של פרטים בני אלמוות או מארכי ימים מאד צפויות לשרוד לאורך זמן.

שני הפרקים [במאמר](#) (שתקציר הראשון בהם מובא כאן ותקצירו של הבא בגיליון הבא) מנסים לענות על שתי שאלות אלו.

פרק ראשון: האם לאבולוציה סיבה "לדחוף" לכיוון האלמוות?
בפרק זה אני טוען שהתשובה לשאלה שכותרתו שואלת היא שלילית.

האבולוציה פועלת בשיטה שבעולם התכנות נהוג לכנות *quick and dirty*, היא אינה מתכננת את פעולתיה ואם תכונה מסוימת מועילה להישרדות הגנים גם כאשר מחירה הוא היותו של האורגניזם בן תמותה אז תכונה זו תזכה לעדיפות.

רוב השושלות של הרב-תאיים התחילו את דרכן כבנות תמותה (בעקבות צבירה של מוטציות מועילות שאינן משמרות את האלמוות). כשמבינים זאת, מבינים שהאלמוות יכול היה להתפתח (בשושלות שכאמור, התחילו את דרכן כשושלות של בני תמותה), רק אם הוא היה באמת מועיל להישרדות הגנים.

זה המקום להבהיר נקודה חשובה: כשמדברים על "הגן האנוכי" ה"דואג" להישרדותו העצמית - לא מדברים על מופע חומרי קונקרטי של הגן.

הדבר שאליו מכוונים הביטויים הנ"ל הוא המבנה של הגן. האבולוציה בוררת את מבני הגנים ולא את מופעיהם הקונקרטיים.

לכן השאלה על האלמוות כמעט שאינה לגיטימית (כי היא מנסה לגייס את הלחץ האבולוציוני לשימור המבנה כנימוק לצורך בהישמרות המופעים הקונקרטיים) שהרי המבנים המצליחים הם באמת בני אלמוות ומה שמת הם המופעים הקונקרטיים.

המבנים הקונקרטיים "נחוצים" רק לצורך "המצאת" המבנים הלוגיים, הברירה הטבעית ביניהם, ו"ביטוי" מידת הצלחת המבנה בברירה הטבעית על ידי ריבוי מופעיו הקונקרטיים.

כדי לבחון את מידת ה"אטרקטיביות" של האלמוות מבחינת האבולוציה, צריך לענות על שתי שאלות.

האחת היא "מה ההסתברות להתפתחות אקראית של אלמוות של מופעים קונקרטיים של הגן?"¹ השנייה היא "כמה האלמוות של מופעים קונקרטיים של גן מועיל להישרדות מבנה הגן (שהוא, כאמור, מושא הברירה הטבעית)?"

התשובה לשאלה הראשונה היא שככל הנראה הסתברות זו נמוכה מאד, בין השאר מכיוון שהתמיינות הרקמות (התמחותן בפעילות ספציפית) מבוססת על שינוי בביטוי הגנים שבהן ואין גורם מעבר לברירה הטבעית ש"עומד על המשמר" ומוודא שכל שינוי כזה לא יפגע באלמותיות.

ההסתברות הנמוכה הנ"ל מדגישה את חשיבות השאלה השנייה (כמה האלמוות של מופעים קונקרטיים של גן מועיל להישרדות מבנה הגן?). כשמבינים את השאלה בצורה כזאת, קל לראות שהתועלת אינה רבה.

תארו לעצמכם אורגניזם שמביא במשך תקופה נתונה X צאצאים שורדים. אילו הביא במשך אותה תקופה $1+X$ צאצאים שורדים, הוא יכול היה למות בשקט תוך השגת כל היתרונות של האלמוות (מבחינת מבנה הגן)!

במילים אחרות - היתרון שמקנה אלמוות של בעלי החיים להישרדות הגנים שלהם זהה ליתרון שמקנה הבאת צאצא שורד אחד נוסף. לא יותר! לכן - המסלול של הבאת צאצאים שורדים נוספים (שאינו מוגבל לצאצא אחד נוסף) הוא מסלול הרבה יותר "אטרקטיבי" מבחינת האבולוציה.

¹ כלומר - של האורגניזם שהמופעים הקונקרטיים הם חלק ממנו

